

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU ROLNEGO I SPOŻYWCZEGO

z dnia 17 czerwca 1955 r.

w sprawie zasad i trybu oszacowania tytoniu odstępowanego przez plantatorów.

Na podstawie art. 2 ust. 2 dekretu z dnia 24 czerwca 1953 r. o uprawie tytoniu i wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 34, poz. 144) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Liście tytoniowe, dostarczone do wytwórni tytoniu przemysłowego, nazywanej dalej „wytwórnią”, przez plantatorów, poddaje się zważeniu i oszacowaniu. Organami powołanymi do szacowania liści tytoniowych są eksperci, wyznaczeni przez dyrektora wytwórni spośród pracowników agrotechnicznych wytwórni, a w przypadkach przewidzianych w § 3 ust. 3 — komisje szacunkowe.

2. Eksperti i komisje szacunkowe klasyfikują i szacują dostarczone liście tytoniowe według obowiązującej taryfy wykupu tytoniu.

§ 2. Klasyfikacja i oszacowanie liści tytoniowych polega na:

- 1) podziale liści dostarczonych przez plantatorów na materiał użyteczny i nieużyteczny (tzw. nieużytek tytoniowy) z podaniem wagi materiału nieużytecznego według odmian tytoniu,
- 2) zakwalifikowaniu liści tytoniowych użytecznych według taryfy wykupowej z podaniem wagi liści, osobno dla każdej odmiany i klasy o odrębnych cenach,
- 3) ustaleniu wysokości i rodzaju dodatków do cen (premi) oraz potrąceń według zasad ustalonych w obowiązującej taryfie wykupu tytoniu.

§ 3. 1. Klasyfikacja i oszacowanie tytoniu odbywa się bezzwłocznie w obecności plantatora lub jego zastępcy. Za zastępcę plantatora uważa się osobę dostarczającą liście tytoniowe w imieniu plantatora i za jego legitymacją.

2. Zgodę swoją na orzeczenie eksperta plantator lub jego zastępcę potwierdza na przedstawionym mu orzeczeniu eksperta, którego wtórnik mu się doręcza.

3. Jeżeli plantator lub jego zastępca nie zgadza się z orzeczeniem eksperta, liście tytoniowe dostarczone przez plantatora poddaje się ponownemu szacunkowi, dokonywanemu przez komisję szacunkową.

§ 4. Komisja szacunkowa składa się z:

- 1) przewodniczącego wyznaczonego przez dyrektora Centralnego Zarządu Przemysłu Tytoniowego,

- 2) jednego członka wybranego przez przewodniczącego komisji spośród ekspertów czynnych na danej stacji wykupu tytoniu,

- 3) jednego członka powołanego spośród plantatorów tytoniu lub innych osób biegłych w uprawie tytoniu przez właściwy terytorialnie wojewódzki zarząd Związku Samopomocy Chłopskiej.

§ 5. 1. Komisję szacunkową zwołuje na posiedzenia przewodniczący komisji na wniosek przedstawiciela wytwórni prowadzącego wykup tytoniu w danej stacji.

2. Jeżeli członek komisji szacunkowej wymieniony w § 4 pkt 3 nie zgłosi się na posiedzenie komisji lub odmawia udziału w niej, przewodniczący komisji wybiera zastępcę spośród 5 osób obecnych na miejscu, a przedstawionych przez plantatora, którego tyton ma być przedmiotem ponownego oszacowania.

3. W posiedzeniach komisji nie może brać udziału ekspert, którego orzeczenie zostało zakwestionowane.

4. Orzeczenia komisji zapadają większością głosów.

5. Komisja szacunkowa w swej pracy jest niezależna i kieruje się wyłącznie przepisami i znajomością rzeczy.

§ 6. W lokalach, w których odbywa się odbiór i szacowanie tytoniu, powinny być wywieszone w miejscach widocznych i dostępnych dla plantatorów wzory liści tytoniowych wszystkich odmian i klas oraz obwieszczenie zawierające zasady klasyfikacji i ceny liści.

§ 7. Wytwórnie prowadzące wykup tytoniu obliczają należność przypadającą plantatorowi za dostarczone liście tytoniowe, biorąc pod uwagę wagę tych liści według odmian i klas, ustalonych w orzeczeniu szacunkowym, oraz obowiązujące ceny taryfowe, uwzględniając przy tym wysokość i rodzaj dodatków do cen (premi) i potrąceń, podanych w orzeczeniach szacunkowych.

§ 8. 1. Wypłata plantatorom należności za liście tytoniowe następuje za pośrednictwem gminnych kas spółdzielczych, właściwych dla miejsca zamieszkania plantatora.

2. Obliczenie i wypłata plantatorom powinna nastąpić nie później niż w ciągu 7 dni po dostarczeniu tytoniu.

§ 9. 1. Za materiał użyteczny uznaje się te liście tytoniowe, które nadają się do wytwarzania wyrobów tytoniowych.

2. Liście i części liści tytoniowych, zanieczyszczone piaskiem, pyłem ziemnym i innymi obcymi domieszkami, niedojrzałe, nie dosuszone, zniszczone przez choroby, zmarznięte, rażone pleśnią lub w inny sposób zepsute przyjmuje się jako materiał nieużyteczny (tzw. nieużytek tytoniowy).

3. Wiązki liści tytoniowych, w których znajdują się obok liści użytecznych liście nieużyteczne, uznaje się za nieużytek tytoniowy. Plantator może usunąć z wiązki liście nieużyteczne i oddać wytwórni liście użyteczne. Ilość nieużytku tytoniowego ustala się po potrąceniu nadmiaru wilgoci i zanieczyszczeń od ogólnej wagi materiału uznanego za nieużytek tytoniowy.

4. Za każdy 1 kg nieużytku tytoniowego odmian Kentucky i Machorka, który zostanie uznany za nadający się do przerobu na ekstrakt tytoniowy, plantator otrzymuje kwotę ustaloną w taryfie.

5. Użytek tytoniowy wszystkich innych odmian oraz odmian Kentucky i Machorka, nieprzydatny do przerobu na ekstrakt, odbiera się bez wynagrodzenia i poddaje się zniszczeniu.

§ 10. Plantatorom przysługuje prawo wycofania z oszacowania nadmiernie wilgotnego surowca i ponownej dostawy po jego wysuszeniu w terminach wyznaczonych przez wytwórnię tytoniu przemysłowego. Przy ponownej dostawie prawo to plantatorowi nie służy.

§ 11. 1. Nasiona tytoniowe, wyprodukowane na podstawie umowy na cele siewne, przyjmuje się na stacjach wykupu tytoniu tylko ilościowo bez udziału organów szacunkowych.

Przyjęte nasiona odsyła się do specjalnego laboratorium (stacji oceny nasion), gdzie następuje ocena ich wartości użytkowej.

2. Obliczenie należności za nasiona i ich wypłata następuje dopiero po ocenie wartości nasion w stacji oceny nasion, najpóźniej jednak do końca czerwca roku następnego.

§ 12. 1. Nasiona tytoniowe przeznaczone na siew powinny odpowiadać następującym warunkom:

- 1) pochodzić z roślin typowych dla danej odmiany i zabezpieczonych przed obcym skrzyżowaniem,
- 2) być dojrzałe, zdrowe i czyste,
- 3) wykazywać energię kiełkowania nie mniejszą niż 40%,
- 4) wykazywać siłę kiełkowania nie mniejszą niż 75%,
- 5) posiadać zawartość wody nie większą niż 12%.

2. Przez energię kiełkowania rozumie się zdolność nasion wypuszczania kiełków w ciągu 120 godzin (5 dni), przez siłę kiełkowania — zdolność nasion wypuszczania kiełków w ciągu 336 godzin (14 dni).

3. Nasiona siewne wykazujące siłę kiełkowania nie niższą niż 90% określa się jako pełnowartościowe; nasiona o sile kiełkowania od 75% do 90% uważa się za niepełnowartościowe.

§ 13. Centralny Zarząd Przemysłu Tytoniowego określi w instrukcji, zatwierdzonej przez Ministra Przemysłu Rolnego i Spożywczego, wszelkie czynności związane z odbiorem i klasyfikacją tytoniu oraz sposób ich wykonywania i ustali wzory dokumentów, zestawień i zapisków oraz sprawozdawczość z akcji wykupu tytoniu.

§ 14. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu Rolnego i Spożywczego: *M. Hofmann*